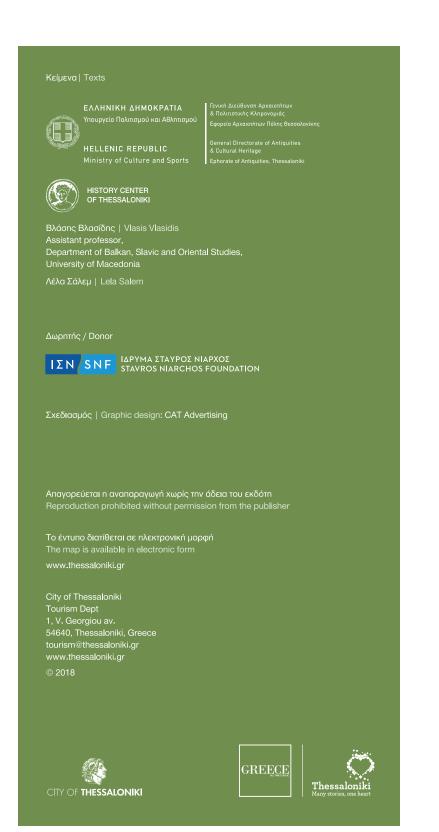
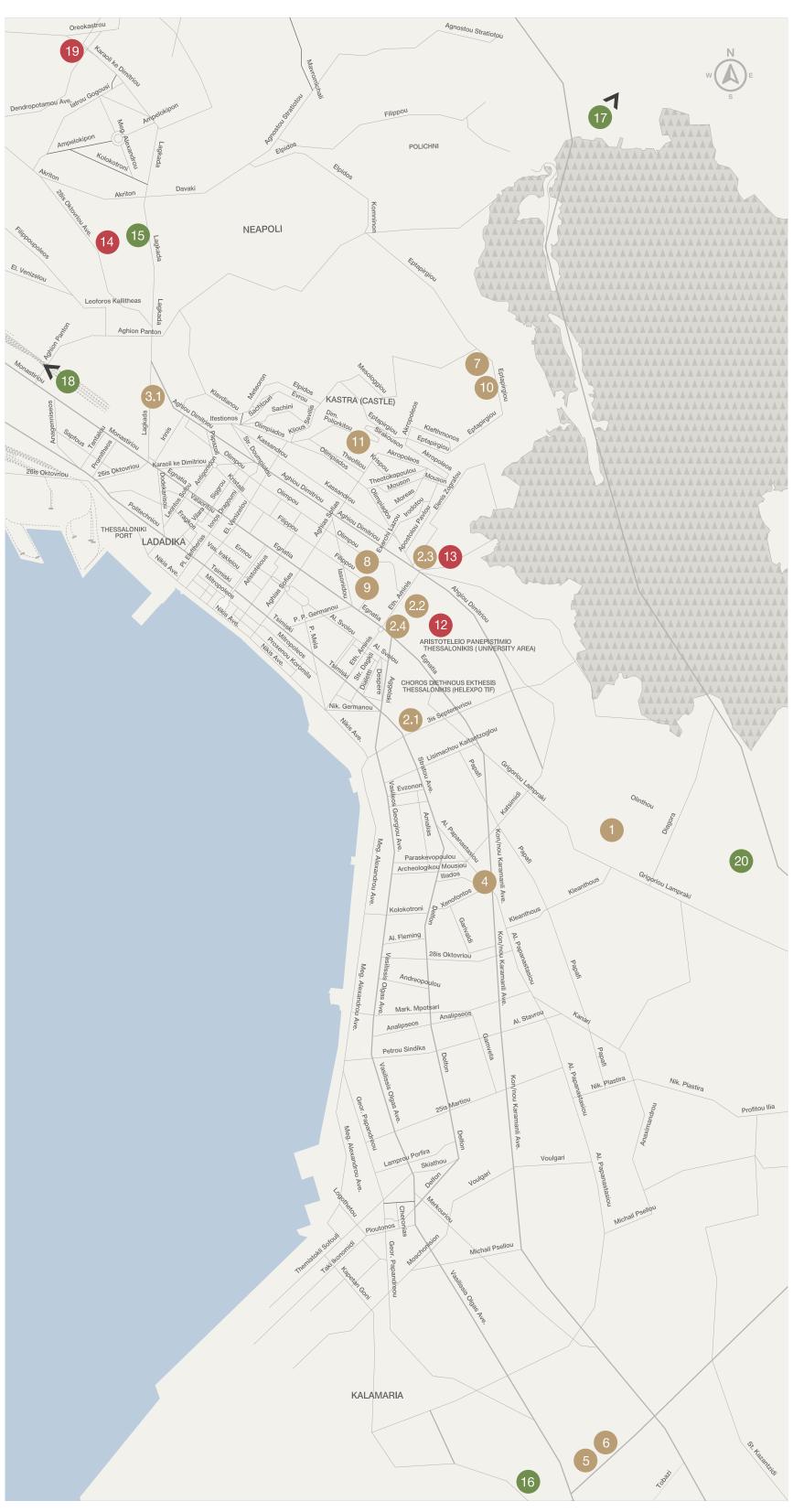

Thessaloniki Historical and Military Cemeteries Θεσσαλονίκη Ιστορικά Κοιμητήρια Κοιμητήρια

Η περιοχή της Θεσσαλονίκης φιλοξενεί πολυάριθμα νεκροταφεία από όλες τις ιστορικές περιόδους. Κάποια από αυτά έχουν ιδιαίτερη σημασία για την πόλη και τους ανθρώπους της.

Από τα επισκέψιμα κοιμητήρια τα παλαιότερα χρονολογούνται στον 8 αι π.Χ. Στη συνέχεια υπάρχουν κοιμητήρια και μεμονωμένες ταφές από την εποχή της Μακεδονικής Δυναστείας και της ελληνιστικής περιόδου, βυζαντινά, μουσουλμανικά και εβραϊκά. Τα πιο σύγχρονα είναι αυτά των θρησκευτικών κοινοτήτων της πόλης και τα στρατιωτικά κοιμητήρια του Α' Παγκόσμιου Πολέμου.

Απσμονημένα από το ευρύ κοινό, τα κοιμητήρια θυμίζουν περιστατικά και γεγονότα από την μακραίωνη ιστορία της. Μέσω αυτού του χάρτη γίνεται μια πρώτη προσπάθεια ανάδειξης των κοιμητηρίων και των μεμονωμένων ταφών που είναι άμεσα συνδεδεμένα με την πορεία της πόλης ανά τους αιώνες.

Thessaloniki is the site of numerous cemeteries covering all historical periods, some of which are of particular importance for the city and its people.

Of the cemeteries open to visitors, the oldest date back to the 8 c. B.C. There are cemeteries and individual graves from the time of the Macedonian dynasty and from the Hellenistic period, as well as Byzantine, Muslim and Jewish cemeteries. The most modern are the cemeteries of the city's religious communities and the military cemeteries of WWI.

Forgotten by most, these cemeteries remind us of facts and events from the city's century-old history. This map is a first effort made to highlight the cemeteries and individual graves that are directly linked to the city's history through the centuries.

- Νεκροταφείο Τράπεζας Άνω Τούμπας (8ος-3ος αι. π.Χ.)
   Trapeza Cemetery Ano Toumpa (8-3 c. B.C.)
- 2 Ανατολικό νεκροταφείο (ελληνιστικοί-πρωτοβυζαντινοί χρόνοι) Eastern Cemetery (Hellenistic-early Byzantine years)
- 2.1 Συγκρότημα οδού 3ης Σεπτεμβρίου (4ος-6ος αι. μ.Χ.)
   Complex at 3 Septemvriou street (4-6 c. A.D.)

2.2 Cubicula Νομικής Σχολής Cubicula – Faculty of Law

- 2.3 Ταφικό συγκρότημα Ευαγγελίστρ
- (6ος αι. μ.Χ.) Burial complex of Evangelistria (6 c. A.D.)
- The Basilica at Sintrivani Square (5 c. A.D.)

3 Δυτικό νεκροταφείο

- Western Cemetery (Hellenistic-early Byzantine years)
- 3.1 Ναός στην αρχή της οδού Αγίου Δημητρίου (5ος αι. μ.Χ.) Church at the beginning of Agios Dimitrios street (5 c. A.D.)
- 4 Μακεδονικός Τάφος «Μαιευτηρίου» (τέλη 3ου αι. π.Χ.) Macedonian Tomb "Maievtirio" (late 3 c. B.C.)
- 5 Μακεδονικός Τάφος στο Φοίνικα Macedonian Tomb at Foinikas
- Macedonian Tomb at Foinikas
- 6 Μακεδονικό Τάφος Macedonian Tomb
- Βορειο νεκροταφειο (παλαιοχριστιανικοί-πρωτοβυζαντινοί χρόνοι) Northern Cemetery (Paleochristian-early Byzantine years)
- 8 Ροτόντα, βυζαντινοί τάφοι Rotonda, Byzantine Tombs
- Rotonda, Byzantine Tombs

  9 Ροτόντα, μουσουλμανικοί τάφοι
- Rotonda, Muslim Graves

  10 Μουσουλμανικό νεκροταφείο Ακρόπολης

Muslim Cemetery-Acropolis

11 Μουσά Μπαμπά

Mousa Baba

- 12 Παλαιό Εβραϊκό νεκροταφείο Θεσσαλονίκης The old Jewish Cemetery of Thessaloniki
- 13 Χριστιανικά Κοιμητήρια Ευαγγελίστριας Christian Cemeteries of Evangelistria
- **13.1** Πατριαρχικών-Ελλήνων Patriarchic-Greek Cemetery
- **13.2** Εξαρχικών-Βουλγάρων Exarchic-Bulgarian Cemetery
- **13.3** Αρμενίων Armenian Cemetery
- 3.4 Προτεσταντών
- Protestant cemetery
- 14 Χρισπανικό κοιμητήριο Αγίου Βικεντίου του Παύλου Catholic Cemetery of St Vincent de Paul
- **15** Συμμαχικά Στρατιωτικά Κοιμητήρια Ζεϊτινλίκ
- Allied Military Cemeteries of Zeitinlik

  15.1 Γαλλικό στρατιωτικό κοιμητήριο Ζεϊτινλίκ
- French Military Cemetery Zeitinlik **15.2** Σερβικό στρατιωτικό κοιμητήριο Ζεϊτινλίκ
- Serbian Military Cemetery Zeitinlik

  15.3 Ιταλικό Στρατιωτικό Κοιμητήριο Ζεϊτινλίκ
- Italian Military Cemetery Zeitinlik
- 15.4 Κοινοπολιτειακό Στρατιωτικό Κοιμητήριο Ζεϊτινλίκ Salonika (Lembet Road) Military Cemetery
- **15.5** Ρωσικό Στρατιωτικό Κοιμητήριο Ζεϊτινλίκ Russian Military Cemetery – Zeitinlik
- **16** Κοινοπολιτειακό Στρατιωτικό Κοιμητήριο Μίκρας Commonwealth Military Cemetery Mikra
- **17** Κοινοπολιτειακό Στρατιωτικό Κοιμητήριο Εξοχής-Χορτιάτη
- Kirechkoi Hortakoi Military Cemetery

  18 Κοινοπολιτειακό Ινδικό Στρατιωτικό Κοιμπτήριο
- 19 Νέο Εβραϊκό νεκροταφείο Θεσσαλονίκης
- New Jewish Cemetery of Thessaloniki

Monastir Road Indian Cemetery

20 Στρατιωτικό κοιμητήριο Γ' ΣΣ Military Cemetery - 3 rd Army Corps

Νεκροταφείο Τράπεζας Άνω Τούμπας (8ος-3ος αι. π.Χ.)

Trapeza Cemetery Ano Toumpa (8-3 c. B.C.)

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ | ADDRESS Οδός Κυκλαμίνων | Kyklaminon St. ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑ ΟΑΣΘ | TRANSPORT12, 14, Λοφίσκος | Lofiskos

Το νεκροταφείο του οικισμού εντοπίστηκε στα ανατολικά και βόρεια της Τούμπας και έχει διάρκεια ζωής από τον 8ο έως και τις αρχές τοι 3ου αιώνα π.Χ.. Αποτελείται κυρίως από λακκοειδείς, αλλά και κιβωτιόσχημους τάφους, ενώ οι καύσεις είναι σπάνιες. Από τις λιτά κτερισμένες ταφές της εποχής του Σιδήρου, ως τους πλούσιους αρχαϊκούς και κλασικούς τάφους είναι εμφανής τόσο η διαφοροποίηση των ταφικών εθίμων, όσο και οι συνακόλουθες μεταβολές σε οικονομικό και κοινωνικό επίπεδο.

The settlement's cemetery was found to the east and north of Toumpa and was used from the 8th to the early 3rd c. B.C. It mainly consists of shaft graves, and cist graves, while cremation was rare. Ranging from the sparsely decorated tombs of the Iron Age to the rich burials of archaic and classical times, they reflect the diversity of funerary customs and the subsequent changes that took place both on an economic

Ανατολικό Νεκροταφείο (ελληνιστικοί-πρωτοβυζαντινοί χρόνοι)

Eastern Cemetery (Hellenistic-early Byzantine years)

Το ανατολικό νεκροταφείο ξεκινούσε από το τείχος, στη γραμμή που ορίζουν η Λεωφόρος Όχι, η οδός Μελενίκου και η οδός Φιλικής Εταιρείας, κι έφτανε ως τη συνοικία της Αγίας Τριάδας. Όλη σχεδόν η Πανεπιστημιούπολη χτίστηκε μέσα σ' αυτό, με αποτέλεσμα πολλά σημαντικό ταφικά συγκροτήματα να αποκαλυφθούν κατά τη διάρκεια κατασκευής των κτιρίων της. Στις δυτικότερες παρυφές του νεκροταφείου, σχετικά κοντά στην πόλη, εντοπίζονται οι πρωϊμότεροι τάφοι, ανάμεσά τους και ο μακεδονικός τάφος του Σιντριβανίου

The eastern cemetery spread from the wall. and the line drawn by Leoforos Ohi. Melenikou street and Filikis Etaireias street, all the way to Agia Triada district. Almost the whole of the University Campus was built inside it. and thus several significant burial complexes were unearthed when its buildings were being constructed. The earliest tombs are found at the western perimeter of the cemetery, quite close to the city, and include the Macedonian tomb at Sintrivan

Συγκρότημα οδού 3ης Σεπτεμβρίου

(4ος-6ος αι. μ.Χ.) Complex at 3 Septemvriou street (4-6 c. A.D.)

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ I ADDRESS 3ης Σεπτεμβρίου & Λεωφόρος Στρατού 3 Septemyriou St. & Leoforos Strato ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑ ΟΑΣΘ Ι TRANSPORT

3, 10, 11, 31, Στρατηγείο | Stratigio Κατά την διάνοιξη της οδού 3ης Σεπτεμβρίου αποκαλύφθηκε ανάμεσα σε συστάδες τάφων το ανατολικό τμήμα βασιλικής, το μήκος της οποίας μπολογίζεται πως ξεπεογούσε τα 40 μέτρα. Η ανέγερση της βασιλικής τοποθετείται στο β΄ μισό του 4ου αι. ενώ έχουν σωθεί οι ενδείξεις εκτεταιιένης ανακαίνισής της κατά

τον 6ο. Σταυρόσχημο πρόσκτισμα στα νότιά της

έχει ερμηνευθεί ως μαρτύριο. δηλαδή μνημεια-

κός τάφος και τόπος λατρείας μάρτυρα.

While 3rd Septemvriou street was being discovered among various clusters of graves, which was estimated to exceed 40 metres in length. The basilica is presumed to have been built in the second half of the 4 c., and indications of an extensive renovation in the 6 c. have also been found. A cruciform outbuilding to the south has been identified as a 'martyrion', i.e. a

Cubicula Νομικής Σχολής ΑΠΘ

Cubicula - Faculty of Law, Aristotle University

shrine and place of martyrdom.

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ | ADDRESS

Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο, Νομική Σχολή Aristotle University, Faculty of Law

ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑ ΟΑΣΘ | TRANSPORT 2, 7, 10, 14, 27, 31, 45, 58, 83, ΑΧΕΠΑ | AHEPA Τα cubicula είναι τα συνθετότερα στην κάτοψη

ταφικά κτίσματα, πιθανότατα οικονενειακά και επισκέψιμα. Το ορατό μπροστά από την Νομική Σχολή διασώζει, καταστρωμένο με μαρμάρινες κρούστες που κομβώνονται σ' έναν κατακόκκινο κύκλο που περιγράφει ρόμβος εγγεγραμμένος σε ορθογώνιο, το δάπεδό του, ενώ σε άλλο τύχη αγαθή διέσωσε στην θύρα χαραγμένο το όνομα του κτήτορά του: Βενιαμής ω και Δομέτιος, στοιχειοθετώντας μας τους μετασχηματισμούς για τον εκχριστιανισμένο κόσμο του 4ου αι.

The cubicula are the most complex burial struc- The church was located just outside Litaia Gate, tures as regards their ground plans; they also

most probably housed family graves and were open to visitors. The cubiculum seen in front of the Faculty of Law is covered in marble pieces which meet in a red circle set inside a rhombus inscribed in a rectangle; its flooring has been preserved. At another cubiculum, the name of its owner by good fortune still remains engraved on the door: "Veniamis o kai Dometios", bearing testimony to the transformations that took place in the Christianized world of the 4th century

Ταφικό συγκρότημα Ευαγγελίστριας

Burial complex of Evangelistria (6 c. A.D.)

(6ος αι. μ.Χ.)

• ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ | ADDRESS Aγίου Δημητρίου 159 |159, Agiou Dimitriou St. ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑ ΟΑΣΘ | TRANSPORT 15, 24, Ευαγγελίστρια | Evange

Τάφοι και τμήμα κτιρίου με ψηφιδωτό δάπεδο, αποτελούμενο από δυο διάχωρα: στο ένα κύκλοι δεμένοι μεταξύ τους περικλείουν γεωμετρικά σχήματα, στο άλλο οκτάγωνα ενωμένα μεταξύ τους περικλείουν ζώα, πουλιά και καλάθια με καρπούς. Το κτίριο με το ψηφιδωτό ήταν πιθανόν ένας στεγασμένος διάδρομος, που οδηγούσε σε ένα περίκεντρο μαρτύριο στη θέση περίπου του σημερινού νοσοκομείου Άγιος Δημήτριος. Το σύνολο είναι ορατό εντός του κοιμητηρίου της Ευαγγελίστριας.

Graves and part of a building with a mosaic floor, consisting of two sections: the one shows entwined circles that contain geometric shapes and the other joined octagons containing animals, birds and baskets of fruit. The building with the mosaic was most probably a covered corridor, leading to a centrally situated 'martyrion', in the current location of Agios Dimitrios hospital. The complex can be seen inside the cemetery of Evangelistria.

Βασιλική Σιντριβανίου (5ος αι. μ.Χ.) The Basilica at Sintrivani Square

(5 c. A.D.)

Τρίκλιτη παλαιοχριστιανική βασιλική αποκαλύ φθηκε στο δυτικό τμήμα του σταθμού Σιντριβάνι του ΜΕΤΡΟ Θεσσαλονίκης. Εδράστηκε σε παλαιότερο λατρευτικό κτήριο (4ος αι.). Στο κτήριο αυτό ανήκει και τμήμα ψηφιδωτού δαπέδου με βλαστό αμπελιού και πουλιά στα κλαδιά του, ανάμεσά τους και το μυθικό πτηνό «Φοίνιξ» Το ψηφιδωτό αυτό έμεινε ορατό κατά την πρώτη φάση λειτουργίας της βασιλικής.

A three-aisled paleochristian basilica was discovered in the west part of the Sintrivan underground station in Thessaloniki. It was built on the site of an older place of worship (4 c.) This building also housed a mosaic floor, part stalk with birds on its branches, including the mythical "Phoenix". The mosaic was still visible during the initial phase of use of the basilica.

Δυτικό Νεκροταφείο (ελληνιστικοίπρωτοβυζαντινοί χρόνοι)

Western Cemetery (Hellenistic early Byzantine years)

Το δυτικό νεκροταφείο της Θεσσαλονίκης εκτεινόταν από τα τείχη των οδών Ειρήνης και Αρκαδιουπόλεως (Παναγία Φανερωμένη) ως την οδό Γιαννιτσών, πέρα από τον Σιδηροδρομικό Σταθμό, τη Λεωφόρο Καλλιθέας και μέχρι το ύψος περίπου της Περιφερειακής. Οι περισσότεροι τάφρι είναι παλαιοχριστιανικοί. εντοπίστηκαν όμως και αρχαιότεροι, κυρίως κοντά στα τείχη. Ανάμεσα στους τάφους έστεκαν σημαντικά κτίρια με νεκρικό χαρακτήρα.

The western cemetery of Thessaloniki spread from the walls of Irinis and Arkadioupoleos St. (in Panagia Faneromeni) to Giannitson St., past the Railway Station, on to Leoforos Kallitheas and almost reached the Ring Road. Most graves are paleochristian, but some older ones have also been discovered, mainly close to the walls. Standing between the graves were grand

Ναός στην αρχή της οδού Αγίου Δημητρίου (5ος αι. μ.Χ.)

Church at the beginning of Agios Dimitrios street (5 c. A.D.)

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ | ADDRESS Πάρκο Εθνών | Parko Ethnon ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑ ΟΑΣΘ | TRANSPORT 25, 27, 29, 35, 38, 56, 57, 64,

Εργατικές κατοικίες | Ergatikes Katoikies Ο ναός βρισκόταν έξω ακριβώς από τη Ληταία Πύλη, πολύ κοντά στο τείχος. Πρόκειται για μια μικρή, σχεδόν τετράγωνη, τρίκλιτη βασιλική, με μια αψίδα στα ανατολικά και πλούσιο εσωτερικό διάκοσμο. Στο κεντρικό κλίτος έφερε ψηφιδωτό δάπεδο με ελάφια δίπλα σε αναβρυτήριο. Σήμερα διατηρείται ορατή στο Πάρκο των Εθνών.

very close to the wall. It was a small, almost

square, three-aisled basilica, with an apse to the east and a rich internal décor. The central aisle had a mosaic floor featuring deer standing beside a fountain. Today it can still be seen at the Park of Nations (Parko Ethnon).

Μακεδονικός Τάφος «Μαιευτηρίου» (τέλη 3ου αι. π.Χ.)

Macedonian Tomb "Maievtirio" (late 3 c. B.C.)

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ | ADDRESS Παπαναστασίου 40 | 40, Papanastasiou St. ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑ ΟΑΣΘ | TRANSPORT 10, 11, Μαιευτήριο | Maievt

Μακεδονικός τάφος κάτω από μικρό τύμβο, σε απόσταση 2 χλμ. από το ανατολικό τείχος. Μονοθάλαμος και καμαροσκέπαστος, με δωρική πρόσοψη στραμμένη στα βόρεια. Στο εσωτερικό σωζόταν κτιστή νεκρική κλίνη απέναντι από την είσοδο, ενώ άλλες δύο φαίνεται να υπήρχαν στα δεξιά και αριστερά της. Ανασκάφηκε για πρώτη φορά κατά τη διάρκεια του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου από τη Γαλλική Στρατιά, ενώ εντοπίστηκε ξανά το 1940, κατά την κατασκευή καταφυγίου.

A single-chamber, vaulted Macedonian tomb under a small tumulus, at a distance of 2 km from the eastern wall, with a Doric facade facing north. Inside was found a built deathbed opposite the entrance, and traces of two more to the right and left. First excavated during WWI by the French Army, it was later discovered once more in 1940, while building a shelter.

Μακεδονικός Τάφος στο Φοίνικα Macedonian Tomb at Foinikas

ΔΙΕΥΘΎΝΣΗ | ADDRESS

Νοσοκομείο Αγ. Παύλος | Agios Pavlos Hospita ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑ ΟΑΣΘ | TRANSPORT 2, 3, 4, 8, 78, Νοσοκομείο Άγιος Παύλος Nosokomeio Agios Paylos

Είναι το αρχαιότερο δείγμα μακεδονικού τάφου δωρικού ρυθμού στην περιοχή της Θεσσαλονίκης. Η πρόσοψη του μνημείου έχει πλάτος 4.96 μ. και ύψος 5,68 μ. και είναι επιχρισμένη με λευκό μαρμαροκονίαμα. Εσωτερικά διαθέτει δύο βωμόσχημα βάθρα με πολύχρωμο γραμμικό διάκοσμο και δύο κτιστά θρανία, για την εναπόθεση προσφορών προς τους νεκρούς.

The oldest example of a Macedonian tomb in the Doric order in the Thessaloniki area. Its façade has a width of 4.96 m and a height of 5.68 m, and is coated with white stucco. It contains two altarshaped pedestals with a colourful linear décor and two stonebuilt benches, where offerings to the

Μακεδονικό Τάφος

Macedonian Tomb

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ I ADDRESS Kατάστημα Media Markt | Media Markt Store ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑ ΟΑΣΘ Ι TRANSPORT 2, 3, 4, 8, 78, Νοσοκομείο Άνιος Παύλος Nosokomejo Agios Paylos

Πρόκειται για έναν τάφο πρώιμης ελληνιστικής εποχής (330-320 π.Χ.) που αποκαλύφθηκε κατά την ανένερση του πολυκαταστήματος. Εχει άμεση σχέση με τον τάφο που βρίσκεται απέναντι από την είσοδο του νοσοκομείου Άγιος Παύλος. Είναι κιβωτιόσχημος με εξωτερικές διαστάσεις 2,90Χ2.10 μ. Διαθέτει πλούσια διακόσμηση με φυτικά μοτίβα που σώζεται σε καλή κατάσταση. Είναι ορατός στο σύνολό του από την πρόσοψη του καταστήματος.

which was discovered when the store was being constructed. It is directly linked to the tomb found opposite the entrance to Agios Pavlos hospital. It is a cist tomb, 2.90x2.10 m in size, with a rich décor of well-preserved plant motifs. The whole tomb is visible from the front of the store.

Βόρειο Νεκροταφείο (παλαιοχριστιανι-

κοί-πρωτοβυζαντινοί χρόνοι) Northern Cemetery (Paleochristian-

early Byzantine years) ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ I ADDRESS

Επταπύργιο | Eptapyrgio ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑ ΟΑΣΘ | TRANSPORT 23, Παλιό Τέρμα, Σχολείο | Eptapyrgio

Το βόρειο νεκροταφείο αναπτύχθηκε στο βορειοβορειοανατολικό τμήμα της πολύ μεταγενέστερης Ακρόπολης ενώ εκτεινόταν κι έξω από τα τείχη. Οι σημαντικότερες συγκεντρώσεις τάφων εντοπίστηκαν στο χώρο του 2ου Γυμνασίου Συκεών στην οδό Επταπυργίου, και στη συμβολή των οδών Αχιλλέως και Αμαλιάδος στον Άγιο Παύλο. Μέσα στο παλαιοχριστιανικό νεκροταφείο εντοπίστηκαν σποραδικά και μεταγενέστεροι, πρωτοβυζαντινοί τάφοι.

A tomb from early Hellenistic times (330-320 B.C.) which was discovered when the store was being constructed. It is directly linked to the tomb found opposite the entrance to Agios Pavlos hospital. It is a cist tomb, 2.90x2.10 m in size, with a rich décor

of well-preserved plant motifs. The whole tomb is visible from the front of the store

Ροτόντα, Βυζαντινοί Τάφοι

Rotonda, Byzantine Tombs

Kαμάρα | Kamara

•

ΛΙΕΥΘΎΝΣΗ I ADDRESS Αγίου Γεωργίου 4 | 4, Agiou Georgiou St. ΣΥΓΚΟΙΝΟΝΙΑ ΟΑΣΘ Ι TRANSPORT 2 8 10 11 14 17 24 27 31 37 45 58 83

Καμαροσκεπείς τάφοι βυζαντινών χρόνων εντοπίστηκαν κάτω από το δάπεδο του νότιου, πρωτοβυζαντινού προπύλου της χριστιανικής φάσης της Ροτόντας, καθώς και εντός του ανατολικού τμήματος του περιβόλου της.

Vaulted tombs from the Byzantine era were discovered under the floor of the southern, early byzantine propylon of the christian phase of the Rotonda, and also inside the eastern section of its courtyard.

Ροτόντα, Μουσουλμανικοί Τάφοι Rotonda, Muslim Graves

ΔΙΕΥΘΎΝΣΗ | ADDRESS Αγίου Γεωργίου 4 | 4, Agiou Georgiou St. ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑ ΟΑΣΘ | TRANSPORT 2, 8, 10, 11, 14, 17, 24, 27, 31, 37, 45, 58, 83

Στη νότια πλευρά της αψίδας του ιερού βήματος της Ροτόντας έχει μεταγενέστερα προσαρτηθεί κτι στός ταφικός περίβολος της οθωμανικής περιόδου (1792). Στο εσωτερικό του διατηρούνται τα μαριάρινα ταφικά μνημεία του Χορτάτση Σουλεϊμάν Εφέντη, σεΐχη κοντινού τεκέ δερβίσηδων ο οποίος μετέτρεψε τη Ροτόντα σε τζαμί το 1591, και ενός Γιουσούφ Μπέη, υπεύθυνου για την επι σκευή του τεμένους στο β΄ μισό του 18ου αιώνα.

A burial courtyard from the Ottoman period (1792) was constructed at the southern side of the apse of Rotonda's altar. In its interior can be found the marble funerary monuments of Hortaji Suleyman Effendi, the seikh of a neighbouring dervish teke. who turned the Rotonda into a mosque in 1591. and of Yusuf Bev, who was responsible for its repairs in the second half of the 18th c.

Μουσουλμανικό Νεκροταφείο Ακρόπολης | Muslim Cemetery-

Acropolis ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ | ADDRESS Επταπύργιο | Eptapyrgio

ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑ ΟΑΣΘ | TRANSPORT 23, Σχολείο | Scholic

Κατά την Οθωμανική περίοδο η βυζαντινή Ακρόπολη μετατράπηκε σε μια μικρή ανεξάρτητη πόλη, την Κιουτσούκ Σελανίκ. Το μουσουλμανικό νεκροταφείο της αναπτύχθηκε βόρεια του φρουρίου εκεί που σήμερα βρίσκεται το 2ο Γυμνάσιο Συκεών, στην ίδια περίπου θέση όπου αναπτυσσόταν και μέρος του παλαιοχριστιανικού.

During the Ottoman period, the byzantine Acropolis was turned into a small independent town, Küçük Selanik. İts Muslim cemetery spread to the north of the fortress, where the 2nd Secondary School of Sykies is located today, almost covering the same position where part of the paleochristian cemetery was located.

Mουσά Μπαμπά | Musa Baba ΔΙΕΥΘΎΝΣΗ | ADDRESS Πλατεία Τερψιθέας | Terpsitheas Square ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑ ΟΑΣΘ | TRANSPORT 23, Κουλέ Καφέ | Koule Kafe

Το οκτάγωνο στην κάτοψη, θολοσκεπές μαυσωλείο του αγιοποιηθέντος μπαμπά Μουσά, ιδρυμένο το έτος 1527, είναι το μοναδικό κτίσμα «μοναστηριακού» καθιδρύματος του τάγματος των μπεκτασήδων δερβίσηδων, που σώθηκε. Το μνημείο μετά την ανταλλαγή των πληθυσμών και την απομάκρυνση της σορού του μπεκτασή αγίου που ακολούθησε τους πιστούς του στην ανταλλαγή των πληθυσμών, αφέθηκε να ερημώνει.

The octagonal (according to its ground plan) vaulted mausoleum of the sanctified Musa Baba, founded in 1527, is the only surviving "monastic-type" establishment of the bektashi dervishes order. After the population exchange and the removal of the bektashi saint's remains by those leaving the city, the monument was left to ruin

Παλαιό Εβραϊκό Νεκροταφείο Θεσσαλονίκης

The old Jewish Cemetery of Thessaloniki

ΔΙΕΥΘΎΝΣΗ I ADDRESS Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο | Aristotle University **₩** ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑ ΟΑΣΘ | TRANSPORT 2, 7, 10, 14, 27, 31, 45, 58, 83, AXEΠA | AHEPA

Το παλαιό εβραϊκό νεκροταφείο της Θεσσαλονίκης λειτουργούσε στο χώρο όπου σήμερα βρίσκεται

το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, ήδη από τις αρχές του 15ου αιώνα. Υπήρχαν περισσότεροι από 400.000 τάφοι. Λόγω της μενάλης έκτασης, δόθηκαν διάφορες ονομασίες στις περιοχές του νεκροταφείου και οι επιτύμβιες επιγραφές ήταν γραμμένες στα εβραϊκά, στα λαντίνο, στα γαλλικά, στα ιταλικά, στα ελληνικά και σε άλλες γλώσσες. Κατά τη διάρκεια της Γερμανικής κατοχής (1941-1944), μετά την επίσκεψη του Μέρτεν, Γενικού Στρατιωτικού Διοικητή Θεσσαλο νίκης-Αιγαίου και του Γενικού Διοικητή Β. Σιμωνίδη στις 6 Δεκεμεβρίου 1942, δόθηκε η εντολή και καταστράφηκε.

The old Jewish cemetery of Thessaloniki was situated, from the early 15th century, at the site where the Aristotle University of Thessaloniki stands today. It included over 400,000 graves. Due to its extensive size, different names were given to certain sections of the cemetery, and the gravestone inscriptions were in Jewish, Ladino French, Italian, Greek and other languages. During the German occupation (1941-1944), and following a visit by Merten, the General Military Commander of Thessaloniki & the Aegean and by the Governor General V. Simonides, an order was given on December 6, 1942 and the cemetery was destroyed

Χριστιανικά Κοιμητήρια Ευαγγελίστριας

Πατριαρχικών-Ελλήνων

Patriarchic-Greek Cemetery

Στο ανενεργό σήμερα χριστιανικό κοιμητήριο

δραμάτισαν σημαντικό ρόλο στην ιστορία

που κι αυτές όμως σταμάτησαν το 1980.

της πόλης το 19ο και τον 20ο αιώνα.

της Ευαγγελίστριας, το οποίο πρωτολειτούργησε

το 1880 βρίσκονται οι τάφοι προσώπων που δια-

Το 1973, αποφασίστηκε να σταματήσουν να γίνο-

νται ταφές στους κοινούς τάφους, εκτός από τις

At the Christian cemetery of Evangelistria, which

first operated in 1880 and is no longer in use, can

be found the graves of persons who played a ma-

jor role in the city's history in the 19th and 20th c

In 1973, it was decided to stop burials in individual

graves, and only continue with the family graves,

ταφές στους υπάρχοντες οικονενειακούς τάφους.

Christian Cemeteries of Evangelistria

ΔΙΕΥΘΎΝΣΗ I ADDRESS Αγίου Δημητρίου 159 | 159, Agiou Dimitriou St ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑ ΟΑΣΘ Ι TRANSPORT 15, 24, Ευαγγελίστρια | Evangelistria

Συμμαχικά Στρατιωτικά Κοιμητήρια Ζεϊτινλίκ

Allied Military Cemeteries of Zeitinlik

ΔΙΕΥΘΎΝΣΗ I ADDRESS Λαγκαδά 136 | 136, Langada St. ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑ ΟΑΣΘ | TRANSPORT 27, 29, 38, 56, Συμμαχικά | Symmachika

Είναι το μεγαλύτερο στρατιωτικό κοιμητήριο της Βαλκανικής χερσονήσου. Σε αυτό αναπαύονται οι νεκροί του Μακεδονικού Μετώπου των δυνάμεων της Αντάντ (Entente). Τη δεκαετία του 1920 τα Συμμαχικά Κοιμητήρια απέκτησαν την τελική γαλλικό, σερβικό, ρωσικό, ιταλικό και Βρετανικής Κοινοπολιτείας.

The largest military cemetery in the Balkan peninsula. Here lie the men of the Entente forces who died at the Salonika Front (WWI). During the 1920s, the Allied Cemeteries were given their final layout and were split into five sections French, Serbian, Russian, Italian and the British

13.2

•

Εξαρχικών-Βουλγάρων

but this also stopped in 1980.

Exarchic-Bulgarian Cemetery

Το Βουλγαρικό κοιμητήριο λειτουργούσε παράλληλα με εκείνο των πατριαρχικών Ελλήνων, αλλά ανεστάλη η λειτουργία του μετά την Απελευθέρωση της Θεσσαλονίκης το 1912 και την εγκατάσταση των δυνάμεων της Entente στη Θεσσαλονίκη το 1915. Ο χώρος ενσωματώθηκε στο κοιμητήριο των Ορθοδόξων στην Ευαγγελίστρια. Τα τελευταία κτίσματά του Βουλγαρικού κοιμητηρίου, πλην του ναού, της Ευαγγελίστριας καταστράфпкач то 1956.

The Bulgarian cemetery operated along with the Patriarchic - Greek cemetery, but stopped after the liberation of Thessaloniki in 1912 and the settlement of the Entente forces in Thessaloniki ir 1915. The area then became part of the Orthodox cemetery of Evangelistria. The last buildings of the Bulgarian cemetery were destroyed in 1956, and only the church of Evangelistria survived.

0

Αρμενίων | Armenian Cemetery

Το 1885, με το διορισμό από το Αρμενικό Αποστολικό Πατριαρχείο Κωνσταντινούπολης, του πρώτου εφημερίου της Αρμενικής κοινότητας της Θεσσαλονίκης, του Μικαέλ Χοβανεσιάν, ξεκίνησαν οι τακτικές καταγραφές των γεννήσεων και των θανάτων των μελών της. Τα έτη 1887-1888, η Αρμενική κοινότητα κατόρθωσε να αποκτήσει και το δικό της, ιδιόκτητο κοιμητήριο, στην περιοχή των Χριστιανικών κοιμητηρίων της Ευαγγελίστριας.

In 1885, after the first parish priest of the Armeni an community of Thessaloniki, Michael Hoyanesian, was appointed by the Armenian Apostolic Patriarchate of Thessaloniki, records were reqularly kept of the births and deaths of its members. In the years 1887-1888, the Armenian community also managed to acquire its own privately-owned cemetery, in the area of the Christian cemetery of Evangelistria.

Προτεσταντών

Protestant Cemetery

Από την ευρύτερη περιοχή που διεκδικούσε η Φιλόπτωχος Αδελφότητα Ανδρών Θεσσαλονίκης νια το Κοιμητήριο της Ελληνικής Ορθόδοξης κοινότητας στην Ευαγγελίστρια, ένα μέρος εκχωρήθηκε για την εγκατάσταση του κοιμητηρίου των Προτεσταντών κατοίκων της Θεσσαλονίκης.

Part of the large area claimed by the Charitable Brotherhood of Thessaloniki for the Cemetery of the Greek Orthodox community at Evangelistria was assigned to the Protestant community of Thessaloniki.

Χριστιανικό Κοιμητήριο Αγίου Βικεντίου του Παύλου

Catholic Cemetery of St Vincent de

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ | ADDRESS

Κουτηφάρη & 28ης Οκτωβρίου, Αμπελόκηποι Koutifari & 28 Oktovriou St., Ampelokipi ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑ ΟΑΣΘ Ι TRANSPORT

27, 29, 38, 56, Αγία Παρασκευή | Agia Paraskevi

Μεταξύ του 1860 και του 1867, ιδρύθηκε κοντά στη οδό Λαγκαδά το καθολικό κοιμητήριο του Αγίου Βικεντίου του Παύλου, στη θέση που βρίσκεται και σήμερα, πίσω από τα συμμαχικά κοιμητήρια του ΖεΪτινλίκ. Παλαιότερο είναι το κοιμητήριο των Καθολικών της Θεσσαλονίκης που βρισκόταν έξω από την πύλη της Καλαμαριάς (στην περιοχή του Συντριβανιού), στο οποίο πραγματοποιούνταν ενταφιασμοί μέχρι το 1860.

The Catholic cemetery of St Vincent de Paul was established close to Langada street between 1860 and 1867, in its current location, behind the allied cemeteries of Zeitinlik. An older Catholic cemetery of Thessaloniki was located outside the gate of Kalamaria (in the Sintrivani area), where burials took place until 1860.

τους μορφή και διαχωρίστηκαν σε πέντε τμήματα:

15.1 Γαλλικό στρατιωτικό κοιμητήριο

French Military Cemetery - Zeitinlik

Πρόκειται για το κοιμητήριο με τον μεγαλύτερο αριθμό νεκρών του Μεγάλου Πολέμου σε όλη την ελληνική Μακεδονία. Σήμερα περιέχει 8.310 σορούς πεσόντων Γάλλων στρατιωτών του Μακεδονι κού Μετώπου. Από αυτούς οι 8.102 βρίσκονται σε χωριστούς τάφους και οι 208 σε σκευοφυλάκια. Στο χώρο υπάρχει ένας μικρός ναός κι ένα μνημείο-βωμός ενώ το 2014 άρχισε να λειτουργεί ένα μικρό μουσείο για το Μακεδονικό Μέτωπο με κειμήλια, φωτογραφίες κι οπτικοακουστικό υλικό

The cemetery with the largest number of graves from the Great War all over Greek Macedonia. It holds the graves of 8,310 French soldiers who died at the Salonika Front. Of these, 8,102 have been buried in individual graves, while 208 are in a vestry. There is also a small church and a monument-shrine at the site, and in 2014 a small museum was established about the Salonika Front, which includes heirlooms, photographs and audiovisual material.

15.2

Σερβικό Στρατιωτικό Κοιμητήριο

Serbian Military Cemetery - Zeitinlik

Εδώ πραγματοποιήθηκαν οι πρώτες ταφές Σέρβων στρατιωτών που είχαν στρατοπεδεύσει στη Θεσσαλονίκη το 1916. Φιλοξενεί 7.440 νεκορύς του Μενάλου Πολέμου και 129 του Β΄ Πανκόσμιου Πολέμου. Στο χώρο ξεχωρίζει η ύπαρξη του μενάλου ναού-μαυσωλείου, που κατασκευάστηκε στο διάστημα 1933-1936, σε σχέδιο του αρχιτέκτονα Aleksandar Vasic. Σε αυτό μεταφέρθηκαν τα οστά 5.580 Σέρβων πεσόντων του μετώπου από 213 πρόχειρα νεκροταφεία της Μακεδονίας

The site of the first burials of Serbian soldiers who were camped in Thessaloniki in 1916. It includes 7,440 fallen in the Great War and 129 from World War II. There is also a large church-mausoleum. built in the period 1933-1936, designed by the architect Aleksandar Vasic. The remains of 5,580 Serbian soldiers killed at the front were transferred to this cemetery from 213 makeshift graveyards in Macedonia.

Ιταλικό Στρατιωτικό Κοιμητήριο Ζεϊτινλίκ

Italian Military Cemetery - Zeitinlik

Βρίσκεται αριστερά από το Σερβικό, έχει ορθογώνιο σχήμα και περιλαμβάνει τους τάφους 3.000 Ιταλών που έπεσαν κυρίως στο Μέτωπο

Situated to the left of the Serbian cemetery, it is rectangular in shape and includes the graves of 3,000 Italians, mainly killed at the Albanian Front.

15.4

Κοινοπολιτειακό Στρατιωτικό Κοιμητήριο Ζεϊτινλίκ

Salonika (Lembet Road) Military Cemetery

Είναι το κεντρικό Κοινοπολιτειακό Κοιμητήριο στη Θεσσαλονίκη. Σε αυτό υπάρχουν 1.648 σοροί στρατιωτών της Κοινοπολιτείας και 45 Βούλγαρων. Ξεχωρίζει ο τάφος της νοσοκόμας Katharine Mary Harley (1855-1917), που σκοτώθηκε στο βομβαρδισμό του Μοναστηρίου στις 17 Μαρτίου 1917.

It is the main Commonwealth Cemetery in Thessaloniki. It includes the graves of 1,648 soldiers of the Commonwealth and 45 Bulgar soldiers. A notable feature is the grave of nurse Katharine Mary Harley (1855-1917), who was killed during the bombardment of Monastiri on 17 March 1917. It is designed by Robert Lorimer.

15.5

Ζεϊτινλίκ

belong to persons who died of a Spanish flu pidemic. They include 588 Common soldiers, 58 Bulgarian prisoners of war, and 17 British soldiers who died in WWII.

Κοινοπολιτειακό Ινδικό

ΔΙΕΥΘΎΝΣΗ | ADDRESS

Στο κοιμητήριο ενταφιάζονταν ινδοί νεκροί του άριο του 1920. Πρόκειται για Ινδουιστές (384), 1 έως 3 ινδούς χριστιανούς. Υπάρχει επίσης νους ινδούς στρατιώτες του Μακεδονικού Μετώπου καθώς και για 33 αγνοούμενους Ινδούς

Ρωσικό Στρατιωτικό Κοιμητήριο

Το Ρωσικό τμήμα των Συμμαχικών Κοιμητηρίων βρίσκεται πίσω ακριβώς από το σερβικό. Σήμερα υπάρχουν στο ρωσικό τμήμα 496 μεμονωμένες ταφές Ρώσων αξιωματικών και στρατιωτών του Μακεδονκού Μετώπου. Το 2000 τοποθετήθηκε ένα μνημείο από μαύρο γρανίτη για να τιμηθούν όλοι οι ρωσικής καταγωγής νεκροί του Μεγάλου

Russian Military Cemetery - Zeitinlik

The Russian section of the Allied Cemeteries is located right behind the Serbian section. It holds 496 individual graves of Russian officers and soldiers from the Salonika Front. In 2000. a monument made of black granite was placed on site to honour all those of Russian origin who died in the Great War, crafted by the sculptor Giorgos Kikotis

Πολέμου, έργο του γλύπτη Γιώργου Κικότη

Κοινοπολιτειακό Στρατιωτικό Κοιμητήριο Μίκρας

Commonwealth Military Cemetery - Mikra

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ I ADDRESS Κ. Καραμανλή 40, Καλαμαριά 40, K. Karamanli St., Kalamaria

ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑ ΟΑΣΘ Ι TRANSPORT 2, 3, 4, 8, Στρατόπεδο | Stratopedo Στο χώρο αυτόν γίνονταν ταφές από τον Απρίλιο του 1917 έως τα μέσα του 1920. Μετά τη λήξη του πολέμου δέχθηκε σορούς από προσωρινά κοιμητήρια. Σχεδιάστηκε από τον Robert Lorimer. Σήμερα φιλοξενεί τις σορούς 1.810 νεκρών του Βρετανικού Στρατού και του Βρετα-

νικού Πολεμικού Ναυτικού και 149 στρατιωτών άλλων εθνικοτήτων. Τα θύματα του ναυτικού πολέμου είναι συνολικά 477 αξιωματικοί, ναύτες, στρατιώτες και νοσοκόμες. Εις μνήμην όλων αυτών και των αγνοουμέ-

νων κατασκευάστηκε ένα μνημείο.

The site was used for burials from April 1917 to the mid 1920s. After the end of the war, those buried in makeshift graveyards were also moved there. Designed by Robert Lorimer, it contains the graves of 1,810 British Army and Navy troops, and of 149 soldiers of other nationalities. The victims of the naval war are in total 477 officers, sailors, soldiers and nurses. A memorial was constructed in their memory and of those missing in action.

Κοινοπολιτειακό Στρατιωτικό Κοιμητήριο Εξοχής-Χορτιάτη

Kirechkoi - Hortakoi Military Cemetery

ΔΙΕΥΘΎΝΣΗ | ADDRESS Ασβεστοχώρι | Asvestochori ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑ ΟΑΣΘ | TRANSPORT 57, Παλιό Τέρμα | Palio Terma

Στην περιοχή είχαν την έδρα τους από τον Ιανουάριο του 1916 έως τον Ιανουάριο του 1919 πολλές νοσοκομειακές μονάδες της Μεγάλης Βρετανίας και των αποικιών της. Οι περισσότεροι τάφοι είναι θύματα της επιδημίας Ισπανικής γρίπης. Σήμερα φιλοξενούνται 588 σοροί στρατιωτών της Κοινοπολιτείας, 58 βούλγαρων αιχμαλώτων πολέμου, αλλά και 17 βρετανών στρατιωτών του Β΄ Παγκόσμιου Πολέμου.

From January 1916 to January 1919, the area was used as a base by several hospital units from Great Britain and its colonies. Most graves

Στρατιωτικό Κοιμητήριο

Monastir Road Indian Cemetery

Μεγάλου Αλεξάνδρου, Δενδροπόταμος ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑ ΟΑΣΘ | TRANSPORT 1, 19, 51, 54, 80, 81, 82, 89, EBAM | EVAM

Μεγάλου Πολέμου από το 1916 έως τον Φεβρου ινδούς μουσουλμάνους (107), Σιχ (26) αλλά και μνημείο Ινδουιστών, που περιέχει την τέφρα 220 πεσόντων, ένα μνημείο για τους 130 αγνοούμετου Βρετανικού Βασιλικού Πολεμικού Ναυτικού Επίσης στο κοιμητήριο υπάρχουν 107 τάφοι ινδών μουσουλμάνων του Βρετανικού Στρατού

The cemetery contains the graves of Indians who died in the Great War from 1916 to Februarv 1920, namely 384 Hindus, 107 Muslim Indians. 26 Sikhs and 1 to 3 Christian Indians. There is also a Hindu memorial, which holds the ashes of 220 fallen soldiers, a memorial to the 130 missing Indian soldiers of the Salonika Front, and the 33 missing Indians of the British Royal Navv. There are also 107 graves of Muslim Indians from the British Army in the cemetery.

Νέο Εβραϊκό Νεκροταφείο Θεσσαλονίκης

New Jewish Cemetery of Thessaloniki

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ I ADDRESS Καραολή & Δημητρίου 29, Σταυρούπολη 29. Karaoli & Dimitriou St., Stavroupoli ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑ ΟΑΣΘ | TRANSPORT

1, 32, 34, AFNO | AGNO Δημιουργήθηκε μετά το 1937 και σήμερα φιλοξε νεί περισσότερους από 1.200 τάφους. Υπάρχει μνημείο αφιερωμένο στη μνήμη των 50.000 εβραίων Θεσσαλονικέων που δολοφονήθηκαν στα ναζιστικά στρατόπεδα. Έχουν μεταφερθεί επίσης τάφοι και ταφόπλακες που βρέθηκαν σκορπισμένες από το κατεστραμμένο παλιό κοιμητήριο. Υπάρχει μνημείο στη μνήμη των Ελλήνων εβραίων στρατιωτών που έπεσαν υπερασπιζόμε νοι την Ελλάδα στον Ελληνοιταλικό πόλεμο. Εδώ μεταφέρθηκαν και τάφηκαν τα οστά του πρώτου Έλληνα εβραϊου αξιωματικού που σκοτώθηκε

στην Αλβανία το 1940, Μορδοχαίου Φριζή. Created after 1937, today it holds over 1,200 graves. There is a monument dedicated to the memory of the 50,000 Thessalonian Jews who were murdered in the Nazi camps. Graves and gravestones have also been moved here, which were found scattered at the old destroyed cemetery. There is also a memorial for the Greek Jewish soldiers who died defending Greece in the Greek-Italian war. The remains of the first Greek Jewish officer who died in Albania in

1940, Mordechai Frizis, were also moved here

Military Cemetery - 3 rd Army Corps

Βρίσκεται στην περιοχή Πυλαία δίπλα στο τοπικό δημοτικό κοιμητήριο. Κατασκευάστηκε

το 1942 από τους Γεομανούς ως στοατιωτικό νεκοοί Γερμανοί στρατιώτες των στρατεμμάτων και στρατιώτες. Στις αρχές της δεκαετίας του κοιμητήριο στο Διόνυσο Αττικής. Ο χώρος περιήλθε στο Γ' ΣΣ και βρίσκονται πλέον οι νεκροί αξιωματικοί και στρατιώτες από τις πρόσφατες στρατιωτικές επιχειρήσεις στις οποίες έλαβε μέρος το Γ' ΣΣ.

Located in the area of Pylaia, next to the municipal cemetery. Built in 1942 by the Germans as a military cemetery, it was used to bury the German soldiers who died during the German occupation (1941-1944). It included the graves early 1950s, their remains were moved to the cemetery in Dionysos, Attica. The site was then assigned to the 3 rd Army Corps, and now holds the graves of officers and soldiers who have died in recent military operations undertaken by

Στρατιωτικό Κοιμητήριο Γ'ΣΣ

ΔΙΕΥΘΎΝΣΗ I ADDRESS Τζων Κέννεντυ, Πυλαία Ι John Kennendy, Pylea TYPKOINONIA OATA I TRANSPORT 58. Κοιμητήρια Πυλαίας | Koimitiria Pylea

κοιμητήριο προκειμένου να θάβονται σε αυτό οι κατοχής. Είχαν ταφεί 1.100 Γεομανοί αξιωματικοί 1950 οι σοροί των Γερμανών μεταφέρθηκαν στο

of 1,100 German officers and soldiers. In the the 3rd Army Corps.